

Nieuwsbrief

IN DEZE NIEUWSBRIEF:

- **NIEUWE STIER SAMEN MET BIO-KI: OBE CHEETA**
- **EXTRA KOSTEN CRV DEPOT**
- **JAN HEERINGA STOPT, BROER VOOLSTRA NIEUW BESTUURSLID**
- **IN MEMORIAM JACOB REITSMA**
- **PROJECT DUBBELDOEL NATUURLIJK**

OBE CHEETA: NIEUWE STIER. SAMEN MET BIO-KI INGEZET

De Coöperatie BIO-KI en de St. Roodbont Fries Vee hebben weer gezamenlijk een stier ingezet: **OBE CHEETA FAN 'E MAAITIID**.

Deze stier combineert veel 'oud bloed' en brengt daarmee nieuw bloed in de fokkerij. Biologisch-dynamisch boer Jaring Brunia (<http://boerbrunia.nl/>) is de fokker van Obe Cheeta. 'Boeren zoals de natuur het bedoeld heeft' is een van de drijfveren van Jaring en daar past hij zijn bedrijfsvoering en fokkerij op aan. Door de samenwerking van de Coöperatie BIO-KI en de St. Roodbont Fries Vee hebben we de mogelijkheid om een extra stier in te zetten, die zowel bij onze boeren als bij de brede groep Bioboeren ingezet kan worden. Een samenwerking die al eerder gestalte kreeg met de gezamenlijke inzet van de stier Skúster Marten. BIO Skúster Marten is goed gebruikt en er komen mooie koeien van. We verwachten dat de stier Obe Cheeta ook goed gebruikt gaat worden.

De Coöperatie BIO-KI en de St. Roodbont Fries Vee zijn beide al ruim 30 jaar actief in de fokkerij van en voor de Nederlandse boer. Samen trekken we nu op om zowel de BIO-stieren als de Fries Roodbonte stieren 'op de kaart' te zetten.

EXTRA KOSTEN RIETJES NAAR CRV DEPOT

CRV heeft laten weten dat vanwege de sterk toegenomen kosten van arbeid, brandstoffen en de algehele inflatie het huidige tarief van het CRV depot niet meer kostendekkend is. CRV heeft daarom dit tarief per 1 februari verhoogd van € 4,40 naar € 9,55 per doses sperma. Wij berekenen deze kosten door aan onze afnemers.

Als u een eigen stikstofvat heeft, heeft u deze kosten niet. Overweeg de aanschaf van een eigen stikstofvat. Wij hebben geen stikstofvaten te koop. Voor de aanschaf van een stikstofvat kunt u het contact opnemen met uw inseminatie-organisatie of even op internet zoeken.

VAN DE VOORZITTER

Samenwerken, daar kom je verder mee. Dat is wat we met de inzet van onze nieuwe stier Obe Cheeta fan 'e Maaitiid gedaan hebben. Samen met de BIO-KI hebben we deze prachtige stier ingezet. Een samenwerking waar we beiden beter van worden. Een bredere keus uit stieren is daarvan het resultaat.

Samenwerken doen we op meer terreinen. Zo doen we ook mee in het project "Dubbeloel Natuurlijk". Met het project "Dubbeloel Natuurlijk" doen we onderzoek naar het fokdoel en runderrassen voor natuurinclusieve landbouw. Verderop leest u meer over dit project.

Ik wil ook graag Jan Heeringa bedanken voor zijn grote en belangrijke inzet voor onze stichting. Jan heeft vanwege zijn zwakke gezondheid moeten besluiten te stoppen als bestuurslid. We wensen hem toe dat zijn gezondheid zal verbeteren.

Bij deze ook welkom aan Broer Voolstra die ons in het bestuur komt versterken. We zijn zeer content met Broer in ons bestuur, zijn praktische kennis is een waardevolle aanvulling.

Durk Durksz, voorzitter

LEVEND ERFGOEDDAGEN 14-15 SEPT

Op 14 en 15 september 2024 worden de 'Levend-erfgoeddagen' gehouden. Doel is om mensen kennis te laten maken met onze Fries Roodbonte koeien.

U kunt ook meedoen door uw bedrijf open te stellen voor bezoekers. Meer info en aanmelden kan via de website: <https://szh.nl/artikelen/evenementen/levend-erfgoeddagen-2024/>
We blijven ook graag op de hoogte als je je aanmeldt voor deze Levend Erfgoeddagen.

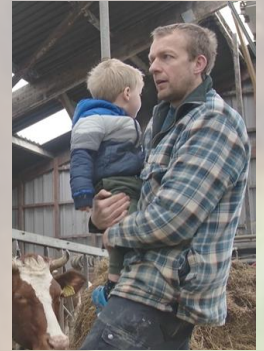
JAN HEERINGA STOPT, BROER VOOLSTRA NIEUW BESTUURSLID

Na jaren van enthousiaste inzet voor de Fries Roodbonte koe heeft Jan Heeringa afscheid genomen van ons bestuur. Jan heeft vanwege gezondheidsproblemen afscheid moeten nemen. Hij was het langst zittende bestuurslid en hij wist van de hoed en de rand over de Fries Roodbonte koe. Een lopende koeien-encyclopedie, die veel weet van de geschiedenis van onze stichting, maar ook van koeien en stieren. Stel een vraag over een koe of stier en Jan weet het antwoord of weet het in ieder geval te vinden. Gelukkig blijft Jan op de achtergrond betrokken en kunnen we nog steeds zijn kennis benutten.

We prijzen ons ook gelukkig met een nieuw bestuurslid: Broer Voolstra uit Nes (bij Akkrum). Broer is al zo'n 20 jaar biologisch boer op de 'pleats' waar hij ook geboren is. Betrokken bij de fokkerij van koeien en speciaal van de Fries Roodbonten. Maar ook andere (muis-)kleuren zijn in zijn stal te vinden. Met zijn praktische kennis van het melkveebedrijf is hij een waardevolle aanvulling in ons bestuur. Samen met zijn vrouw Ryanne melken ze rond de 85 koeien op 90 hectare grasland. De grondsoort is veengrond met een hoge grondwaterstand. Hij probeert op een zo natuurlijk

mogelijke manier te boeren. Hij is al jaren bezig koeien te fokken die met weinig krachtvoer en lang gras goed melk kunnen geven en daarbij ook nog eens 'koe' blijven. Misschien niet de hoogste productie, maar wel dé manier om op een zo natuurlijk mogelijke manier de kost te verdienen. Hij maait veel land pas na 15 juni als de weidevogels de jongen groot hebben. En de Friese (roodbonte) koe pas daar het beste bij.

Op het bedrijf voelen veel weidevogels zich thuis. "ik ben ook weidevogelboer".

Kijk maar op: <https://www.weidevogelfilm.nl/>

IN MEMORIAM JACOB REITSMA

Medeoprichter van onze stichting overleden op 93-jarige leeftijd. In 1997 was Jacob een van de oprichters van onze stichting. Jacob heeft in zijn boerenleven veel betekend voor de Friese Roodbonte koe. Op zijn boerderij 'Surfenne' in Allingawier heeft hij altijd oog gehad voor de Fries Roodbonten en heeft hij met succes vele stieren ingezet op zijn eigen bedrijf, maar ook voor de KI. Zodoende konden ook andere veehouders gebruik maken van zijn fokkerijkwaliteiten. Ook in het bestuur heeft Jacob zijn steentje bijgedragen en de stichting mee vorm gegeven. Wie zoekt in ons stierenboek vindt daar 14 Fries Roodbonte stieren die door Jacob en zoon Siebe gefokt zijn. (De prefix-naam wisselde soms nog wel eens: Surfenne, Surfinne of Servinne). Jacob heeft zijn hele leven lang gewoond en gewerkt (in libben lang warber) op de Surfenne-boerderij. Hij had oog voor de natuur en de wereld om hem heen. Mede door zijn inzet is de Fries Roodbonte koe van de ondergang gered.

De 14 stieren die gefokt zijn op 'Surfenne' zijn:

Gerben (de eerste kampioensstier die Reitsma fokte)	Surfenne Cornelis
Surfenne Frank	Surfenne Douwe
Surfenne Romke	Surfinne Jetze
Surfenne Jorrit	Surfenne Feike
Surfenne Pier	Surfenne Sietse
Surfinne Lammert	Surfenne Tjerk
Servinne	Sven, momenteel de hoogst verervende INET-stier binnen onze stierenpopulatie

We wensen zijn vrouw Klaaske en zijn kinderen, 'pakesizzers' en 'oerpakesizzers' veel sterkte met het verlies van hun markante man, vader en (oer)pake.

Het bestuur St. Roodbont Fries Vee

PROJECT “DUBBELDOEL NATUURLIJK”: HOE STAAT HET ER NU VOOR?

Met het project “DubbelDoel Natuurlijk” doen we onderzoek naar het fokdoel en runderrassen voor natuurinclusieve landbouw: Welke kenmerken en eigenschappen van koeien (fokdoel) zijn essentieel in een natuurinclusieve kringlooplandbouw? En zijn de Nederlandse dubbeldoelrassen het meest geschikt en hebben zij een toegevoegde waarde. Met het onderzoeksproject “DubbelDoel Natuurlijk” zoeken we naar antwoorden op deze vragen. Hoe staat het ervoor en wat is het vervolg? Ook wij van Fries Roodbont Vee doen mee aan dit project.

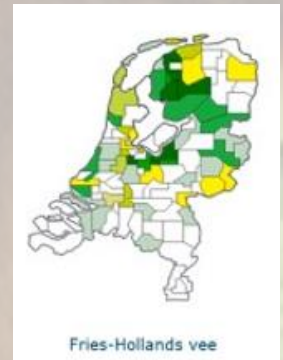
Mira Schoon, projectleider neemt ons mee:

“Het laatste jaar van dit onderzoeksproject is begonnen, waarin een aantal interessante zaken op de planning staan! We hopen dit jaar de resultaten van fase 1, de landelijke analyse, met jullie te delen in een nieuwsbericht en met een wetenschappelijk artikel. Daarnaast gaan we in fase 2 aan de slag met het analyseren van de verzamelde gegevens en bedrijfskenmerken van dertig veehouders die zich hebben aangemeld voor een uitgebreidere analyse. Op basis van de verzamelde kennis zullen wij aan het eind van de zomer met deze groep enthousiaste fokkers een aantal interessante fokdoeldiscussies organiseren.

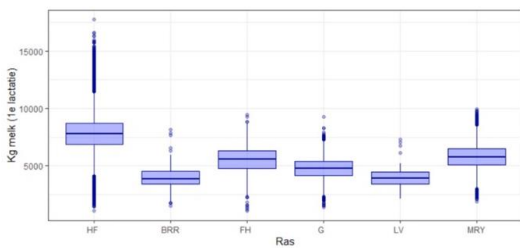
Fase 1: Landelijke analyse

Om inzicht te krijgen in de prestaties van de verschillende dubbeldoelrassen op verschillende type bedrijven hebben we een gecombineerde dataset van CRV en de Kringloopwijzer geanalyseerd. Daarmee proberen we inzicht te krijgen de prestaties van verschillende rassen op verschillende type bedrijven. Hierover zal een wetenschappelijk artikel worden gepubliceerd, waarin we focussen op het vergelijken van de prestaties van een aantal Nederlandse dubbeldoelrassen (Blaarkop, MRY en Fries-Hollands) met de Holstein op natuurinclusieve bedrijven. Helaas waren er voor dit onderdeel onvoldoende individuele (MPR) registraties van Lakenvelder en Brandrode runderen om die mee te kunnen nemen in deze analyse (in Fase 2 worden deze rassen uiteraard wel weer meegenomen). Allereerst zagen we dat dieren van de Nederlandse dubbeldoelrassen vaker gehouden worden op wat extensievere bedrijven met meer weidegang, waar de melkproductie wat lager ligt, maar vruchtbaarheid (op basis van tussenkalf tijd) en gezondheid (op basis van celgetal) iets beter is. De

Spreiding over het land

Fries-Hollands vee

Melkproductie in eerste lactatie: veel variatie binnen de rassen.

resultaten laten ook zien dat rassen verschillend reageren op de verschillende bedrijfsomstandigheden waarin ze gehouden worden, bijvoorbeeld van intensief naar extensief of met meer mais of meer gras in het voer. De Holstein produceert in alle omgevingen de meeste melk en de MRY heeft het hoogste eiwitpercentage. Wat betreft het vetpercentage, celgetal en vruchtbaarheid zien we dat de rassen variëren tussen omgevingen, maar is er daarover geen eenduidig beeld uit deze gegevens te halen.

Fase 2: Deelnemende veehouders en fokdoeldiscussie

Om het functioneren van de verschillende rassen op natuurinclusieve bedrijven wat beter te kunnen duiden, zullen we binnenkort beginnen met aanvullende analyses van de gegevens en bedrijfskenmerken van de 30 deelnemende veehouders. Bij deze bedrijven hebben we de beschikking over extra gezondheidskenmerken, de omzet en aanwas op bedrijfsniveau, en het economische resultaat van de bedrijven. Bij het analyseren van deze bedrijven zullen we ook de resultaten uit de (interessante!) interviews van afgelopen voorjaar en zomer meenemen. Wij zijn bij vijftien geselecteerde boeren, met variatie in ras en regio, langs geweest voor een bedrijfsbezoek en interview. Het doel van de interviews was om meer inzicht te krijgen in de bedrijfsvoering en bedrijfsstrategieën van natuurinclusieve (of daarnaartoe bewegende) bedrijven met Nederlandse dubbeldoelrassen. In de gesprekken hebben we gefocust op de rol van biodiversiteit en kringlooplandbouw op het bedrijf, en wat voor impact dit heeft op het bedrijf en, specifiek, op de ras- en fokkerijkeuzes die er worden gemaakt. De invulling van natuurinclusiviteit, de motivatie(s) daarvoor en de bijbehorende fokkerijstrategieën verschillen tussen de bedrijven. De interviews zijn een zeer waardevolle toevoeging op de data analyses en dragen bij aan het onderbouwen van de resultaten uit voorgaande analyses. Ook vormt dit alles samen de input voor de fokdoeldiscussies die we in september met de deelnemende veehouders zullen voeren.

OBE CHEETA

BIO STIER, VRIJ BLOEDLIJN MET VEEL 'OUD' BLOED

OBE CHEETA

NL 594247108 100% FH

KI – code: 57368

Geboortedatum: 17-03-2021

139 cm, aAa: 243

A1A2

Fokker: Boer Brunia

Eigenaar: Boer Brunia

Obe Cheeta is een sterke Fries Roodbonte stier met uitstekend beenwerk en harde klauwen. De stier heeft een passende bespiering en een mooie aAa code: 243.

Uniek aan deze stier is de bloedvoering: vader Marco en moedersvader Lord 108 zijn stieren die in hun tijd tot de top behoorden. Deze combinatie is uniek en brengt nieuw bloed in de populatie

De koeien op het BD-bedrijf van Boer Brunia krijgen uitsluitend gras en graskuil gevoerd, aangevuld met 1 kg luzernebrok per dag en mineralen. De koeien kalven in het voorjaar en lopen zo lang mogelijk dag en nacht buiten. Op

MARCO

NL **914R 100% FH

KI code 46024

geb. 26-02-1977

% F bloed: 100 %,

Uit 'Vondeling'-stam

Marco is een stier die uitblijkt in uiergezondheid (107) en vruchtbaarheid (105)

NYNKE RIXT

NL 744844034 100 % FH

Geboortedatum: 21-03-2017

Fokker/eigenaar: Boer Brunia

4.04 5172 4.91 3.77 305 106

5.04 7506 4.24 3.77 386 109

6.08 3706 4.11 3.58 172

lopende lijst.

(Geen vaarzen en tweede lijst bekend, er werd toen niet aan melkcontrole gedaan)

KOUDUMER DORUS

NL **809R 100% FH

Fokker: Haijtema Koudum

JOUKJE 62

BB 785708 (V: Jet Siebe)

1980 6.03 6774 4.73 3.68 359

1981 7.05 7234 5.09 3.68 345

1982 8.08 7990 5.19 3.65 360

LORD 108

NL 828142492 100 % FH

Geboortedatum: 25-05-1993

Een Lord 70 zoon uit een

Woudhoeve 611 moeder.

De stier vererft sterke koeien die passend bespied zijn.

Uiergezondheid is een sterk punt.

CONNYP

NL 733257694 100 % FH

Geboortedatum: 28-03-2013

Fokker A. de Waart

Zuiderwoude

Eigenaar: Boer Brunia

3.02 5205 4.80 3.51 305 107

Obe Cheeta is opgefokt op een biologische dynamisch bedrijf en wordt door St. Roodbont Fries Vee samen met de Coöperatie BIO-KI ingezet en is bij beide organisaties te bestellen.